

Aanwezig: Voorzitter De heer S. Geleijnse Raadsleden: De heer E.G.T. Braam De heer D. Cupedo De heer D.F.A. van Dam De heer C.P.I.M. Dolmans De heer M. van 't Eind De heer M.A.J. Ezinga Mevrouw M.E Harmsen Mevrouw I.M. Jansen-Dirkx De heer M.T.F. Kaffa Mevrouw P.G. Kames Mevrouw A. Koegler-Böhm De heer G. Kruger Mevrouw S. van Maarseveen De heer M. El Majjaoui	Vervolg aanwezige raadsleden: Mevrouw B.M.B.T. de Haan-Niesen Mevrouw W.A.A.M. van Nunen De heer R. Nunnikhoven De heer U. Oelen Mevrouw L.B. Oude Alink Mevrouw A. Prenger Mevrouw C.Y. Schwencke De heer C.G. Sleddering De heer W. Smith De heer Q.L.A. Veerman De heer E. van der Veer Mevrouw W. van der Weij De heer M.V. Weterings Mevrouw E. Woudstra De heer A. Zoghbi Aanwezige fractieassistenten: De heer J. Loof De heer C. el Quarroudi
Aanwezige portefeuillehouders: Burgemeester, G.A.A. Verkerk Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen Wethouder, de heer A. van de Laar Wethouder, de heer W. van Damme Wethouder, de heer G. van Malsen Wethouder, de heer M. Wit	Griffie: Griffier: de heer J.C. Hoefnagel Verslag: Mevrouw M.M.A. Tittse

1. Opening en vaststelling een agenda

De voorzitter: Ik open deze vergadering, het Forum Stad en Samenleving van 30 juni 2022. Ik heet alle raadsleden van harte welkom. Ik heet alle fractie-ondersteuning van harte welkom. De eerste keer het voltallige college na hun installatie van 21 juni, hartelijk welkom! Fijn dat jullie er met z'n allen er zijn. En ik heet ook alle mensen die of digitaal of hier in deze zaal op een andere manier dit debat volgen van harte welkom. Ik heb een aantal mededelingen voor u voordat we de agenda vaststellen met elkaar. U heeft een traktatie aangetroffen op de tafel. Inmiddels weet u ook wel denk ik van wie de traktatie is. De heer Mark Wit, van harte gefeliciteerd. En ik wens u een gezond en gelukkig nieuw levensjaar toe, mijnheer Wit. De tweede mededeling is dat ik straks wethouder Van Damme als eerste het woord geef om een toelichting te geven op de meicirculaire. U heeft in de procesbrief kunnen lezen dat er een brief zou komen eind juni. Maar dat gaat de wethouder straks keurig aan ons uitleggen en toelichten. De derde mededeling is dat ik als woordvoerder namens het CDA wellicht nog enkele vragen toevoeg aan het eind van de eerste of tweede termijn. Mijn collega Van Enk is vanwege vakantie afwezig, dus als u de vraag niet stelt die ik wil stellen, dan zal ik dat in mijn rol als raadslid nog aan het einde toevoegen. Dan wil ik aan u vragen of u akkoord bent met de agenda zoals we die gepresenteerd hebben aan u. Dat is het geval. Met dank. Dan is die vastgesteld

2. Algemeen spreekrecht burgers over geagendeerd de en niet geagendeerd de onderwerpen.

De voorzitter: Er zijn geen insprekers bij het volgende agendapunt, het algemeen spreekrecht.

3. Raadsvoorstel Jaarstukken 2021 en resultaatbestemmingen 2021 (rv 22 011)

De voorzitter: Dus dat betekent dat wij direct naar agendapunt 3 kunnen, het raadsvoorstel Jaarstukken 2021 en resultaatbestemmingen 2021. Ik geef straks eerst dus het woord aan de wethouder voor een toelichting op de meicirculaire. Geen spreektijden vandaag. Dat wil niet zeggen dat we het heel lang moeten houden. Kort en bondig zouden wij op prijs stellen. Ik hanteer bij de sprekers de volgorde van de fractiegrootte. Dus we beginnen straks bij Beter voor Rijswijk en zo de hele lijst af. En misschien is het ook nog goed om te zeggen - ook voor de mensen die dat misschien niet weten, die thuis meekijken bijvoorbeeld- u heeft ook de kans gehad als fractie om technische vragen te stellen. Die zijn ook inmiddels keurig allemaal beantwoord door het college. Ik zou u ook vriendelijk willen vragen die vragen die duidelijk zijn niet te gaan herhalen. Dan zijn we met z'n allen ook eerder thuis.

De heer Sleddering: Ja!

De voorzitter: Ik zie een instemmende ... van de heer Sleddering. Dan geef ik nu graag het woord aan de wethouder, voor een toelichting op de meicirculaire. Gaat uw gang.

De heer Van Damme: Ja, dank, voorzitter. Een toelichting van de meicirculaire. Normaal gesproken, in de kadernota, is de meicirculaire, die is nu nog niet verwerkt. Normaal gesproken vindt dat plaats via een raadsinformatiebrief. Maar de consequenties van die meicirculaire is dermate complex, ook vanwege die herverdelingsoperatie, dat die berekening nog loopt. Dus die is nog niet afgerond. Wel al is het eerste beeld dat het een positief effect op het financieel beeld zal hebben ten opzichte van de maartbrief, zoals dat eerder aan u is toegezonden. Zodra die berekeningen natuurlijk definitief zijn en goed zijn doorgerekend -ik heb er vanmiddag nog naar gekeken met de afdeling- dan zullen we die consequenties van die meicirculaire natuurlijk met uw raad delen. Dat is de mededeling, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Ik stel voor als u daar een vraag over zou hebben, dat u die meeneemt in uw termijn zo dadelijk. Dan gaan we nu naar de raad. Een En wie mag ik namens de fractie van Beter voor Rijswijk het woord geven bij agendapunt 3?

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Het zou eigenlijk Ed Braam zijn, maar die is nog niet aanwezig.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Kruger: Maar ik zal niet veel tijd nodig hebben. We hebben eigenlijk met betrekking tot inhoudelijke vragen, hebben wij ze schriftelijk ingediend. De antwoorden die we hebben gekregen, daarvoor dank. Hoewel het niet altijd is wat je zou verwachten. Maar ja, goed, dat heb ik al vaker meegemaakt. Maar we hebben er eigenlijk verder geen bijzondere opmerkingen over. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van GroenLinks. Wie mag ik daar het woord geven?

De heer Van 't Eind: Dan mag u mij het woord geven.

De voorzitter: Ga uw gang, mijnheer Van 't Eind.

De heer Van 't Eind: Ik zal het ook kort houden. GroenLinks heeft met belangstelling de jaarrekening gelezen. En we zien ook dat er het afgelopen jaar weer hard is gewerkt. Ook weer in een niet moeilijk coronajaar, dat doet ons deugd. Het doet ons ook deugd om te zien dat er stappen zijn gemaakt om de financiën van de gemeente gezonder te krijgen. En ik heb eigenlijk maar een paar vragen en eigenlijk één opmerking. We zijn blij om in de jaarrekening te zien dat er veel is gedaan aan toegankelijkheid van de overheid en inclusie en participatie van bewoners. Onderdeel daarvan is wat ons betreft ook de leesbaarheid van stukken en van raadsstukken. Want uiteindelijk zijn raadsstukken in eerste instantie voor bewoners. En daar wringt het voor ons wel een beetje. Want ik moet zeggen dat als ik de jaarrekening lees -en eigenlijk ook de kadernota, maar met name de jaarrekening- dat ik het niet verschrikkelijk lekker lezen vind. Het zijn lange zinnen. Het zijn soms vage woorden en termen. Er staan kromme zinnen in. Dus mijn vraag eigenlijk aan het college is, of het college dat herkent. En of het college ook vindt dat daar best een stap in gemaakt kan worden. Ik laat het hier even bij voor de eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van 't Eind. Dan ga ik naar de fractie van Rijswijks Belang. Wie mag ik daar het woord geven? De heer Weterings, gaat uw gang.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. We hebben op dit onderdeel een tweetal vragen. Het betreft de beantwoording op pagina 11 van 14, vraag nummer 42. En daar vroegen wij namens Rijswijks Belang: is er sprake van achterstallig onderhoud aan onze wegen en straten in Rijswijk, waarbij de veiligheid van onze inwoners in het geding is? Uw antwoord daarop: er is sprake van achterstallig onderhoud op straten en wegen. En er ontstaan onveilige situaties. Daarom voeren wij klein onderhoud, dus correctief, uit. En meldingen van bewoners worden direct opgepakt. Op een aantal locaties vindt er grootschalig onderhoud plaats, meer preventief van karakter. Ik zou de wethouder willen verzoeken om in ieder geval de fractie van Rijswijks Belang een document toe te willen sturen met waar er achterstallig onderhoud bekend is bij u. Wanneer u dat gaat uitvoeren en of daar nog bijzonderheden bij zijn. Want het is volgens mij voor ons nog niet inzichtelijk waar ik dat eventueel kan vinden, wanneer die werkzaamheden plaats gaan vinden. Want als het echt onveilig is en er ontstaan -u geeft zelf aan 'onveilige situaties'- dan willen wij dat zo gauw mogelijk gerepareerd hebben. En eventueel naar voren halen met een budget bijvoorbeeld uit de algemene reserves, of uit het onderhoud van de straten. Dus daar graag een reactie op, of wij daarin inzichtelijk de straten kunnen ontvangen waar dus onveilige situaties in ontstaan, die u wél gaat aanpakken. Wat nu bekend is. En vraag 2, die komt er vlak onder. Wij hebben u gevraagd: zijn er nog speeltuinen waarin sprake is van achterstallig onderhoud? Zo ja, welke speeltuinen? En wat is het achterstallig onderhoud? U geeft gelukkig aan met een inhaalslag van de afgelopen jaren zijn er geen speelplekken meer waar sprake is van achterstallig onderhoud. Uit rapporten van de wettelijk verplichte inspecties van de speeltoestellen van het afgelopen jaar blijkt dat we mooi in de pas lopen qua beheer, onderhoud en vervanging van speeltoestellen. Nou, dat is heel erg fijn om te horen. Dit jaar stelt u ook een nieuw Beheersplan speeltoestellen beschikbaar, 2023-2026 waarin ook de speeltoestellen zijn opgenomen die in de periode aan vervanging toe zijn. De speelplekken die ook voor herinrichting in aanmerking komen. Nou, daar zijn we op zich blij mee. Alleen willen wij vragen: de inhaalslag die u heeft gemaakt op het controleren van toestellen, er is de afgelopen periode keihard gewerkt. Eerlijk is eerlijk. Het laatste rapport van een speeltuin is vorige week binnengekomen, op het testen van de veiligheid van toestellen. Maar de speeltuinen gaan op 1 april open. Dus die zijn al ruim drie maanden open. Onze vraag is: kan u in het vervolg voordat de speeltuin opengaat de controles uitvoeren? Dat lijkt me wel zo handig. Ook al is het maar één keer per jaar. Een seizoen is van 1 april tot 1 oktober. En daarna heeft u alle tijd om de onderzoeken te verrichten. Dat vóór opening dat gecontroleerd is. En niet tijdens de opening, dat hij al drie maanden open is. Puur ook voor de beeldvorming, van: hé, er wordt nu gecontroleerd, terwijl de speeltuin al lange tijd open is. Dat was vraag één op dat gebied. De Rozenstraat, zijn we geweest. Daar was even het

verzoek of de openingstijden aangepast konden worden. Er staat een heel groot bord met foutieve openingstijden. Is een kleine tip, of u dat mee wilt geven. En bij Inter Amicos zijn op zich de toestellen in orde. Maar u heeft daar nog wat vastgoed waar u verantwoordelijk voor bent, wat niet op orde is. Dus graag zouden wij daar ook een plan voor willen zien, wanneer het vastgoed daar wordt gerestaureerd, gerepareerd, gerenoveerd. Want dat loopt en er zijn nog geen duidelijke afspraken over. Dat zover voor jaarrekening, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan gaan we naar de fractie van D66. Wie mag ik daar het woord geven? Mevrouw Woudstra, gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: Dank. Allereerst dank voor al het werk aan het jaarplan. Ik sluit mij graag aan bij alle verbeteringen die we ook financieel hebben gezien. Daar zien we dat er stappen worden gezet. Wij weten ook dat er nog aardig wat te doen is. En hopen dat de auditcommissie samen met de raad er inderdaad bovenop blijft zitten. Dat ook te blijven controleren. Dus mooie taak ook aan onszelf, met hulp van alle informatie die we krijgen. Ik sluit verder graag aan bij de woorden over duidelijke taal, waar we het met z'n allen over hebben gehad. Wij zien in het jaarplan weer een poging om een beter jaarplan te maken dan het jaar ervoor. Dus dat zien we terug, maar ook nog ruimte voor verbeteringen. En ik denk dat dat direct duidelijk, inderdaad, graag voor ook dit soort documenten kan gelden. Waarbij ik wel wil aangeven dat wij heel erg begrip hebben voor het feit dat het ook technisch kan zijn. En dat dat ook thuishoort in een jaarverslag. Dus dat niet opeens het hele jaarverslag in een ander soort taal kan zijn. Maar óf er wordt met de uitleg of met oplegger gewerkt, we hebben die mooie korte platen er ook bijgekregen. Dat wordt zeer gewaardeerd. En ik denk dat daar dan ook die vraag er ligt om daar nog een slag in te slaan. Dus bij dezen die vraag aan de wethouder. Gaat u dat doen volgend jaar?

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Woudstra. Wie bij de fractie van Wij. Rijswijk? Mevrouw Jansen, gaat uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Dank u wel, voorzitter. Ja, inderdaad, duidelijke taal, dat lijkt me heel prettig om dat inderdaad nog meer terug te krijgen. U weet dat ik daar een groot voorstander van ben. Verder hadden wij vrij weinig toevoegingen op dit deel. En beschouwingen zullen wij tot dinsdag bewaren. In ieder geval wel bedankt aan de ambtenaren die zo hard hun best gedaan hebben -ondanks hun ontzettende drukke agenda- om deze vraag te beantwoorden. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we naar de fractie van de VVD. Wie mag ik daar het woord geven? De heer Oelen, gaat uw gang.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Dank inderdaad aan het college voor de beantwoording van alle vragen. Ik heb naar aanleiding van de beantwoording toch nog twee aanvullende vragen. Mijnheer Weterings die gebruikt het nummer, dus die heb ik er snel even bij gezocht. Dat gaat om te beginnen om vraag 53, Programma algemeen bestuur en organisatie, Opening zonder afspraak van het KCC. Dat komt voort uit de motie die we vorig jaar in de raad hebben aangenomen, bij het kaderdebat, om zonder afspraak het KCC te kunnen bezoeken. En er staat hier dat er wordt gestreefd om dat per 1 juli te doen. Dat is morgen, dus ik was benieuwd of het college er iets over kan zeggen of dat inderdaad vanaf morgen dus wordt geëffectueerd. En de tweede vraag is: als dat het geval is, hoe gaat er over worden gecommuniceerd? En mijn tweede vraag die zit op het Programma Verkeer en vervoer, voor wethouder Van de Laar is dat dan, denk ik. En dat gaat over het doorschuiven van de budgetten voor de herinrichting van probleemstraten. En dat gebeurt dus. En de oorzaken dat zijn personeelstekorten. Mijn vraag zit er eigenlijk op: hoe reëel wordt er gepland? Want die

personeelstekorten die zijn waarschijnlijk nog niet opgelost. Althans als ik een willekeurige krant opensla, dan zie ik alleen maar dat er overal personeelstekorten zijn. En het geld wordt kennelijk doorgeschoven. Maar hoe reëel zijn dan nog die plannen? Dat is mijn tweede vraag over de beantwoording. En mijn derde vraag die zit op de brief van de auditcommissie, die ook is bijgevoegd bij de jaarstukken. Daarin vraagt de auditcommissie aandacht voor een van de aanbevelingen van de accountant. De accountant zegt van: ja, het zou goed zijn misschien als de gemeente zich ook al gaat richten op nieuwe dingen, zoals ESG-reporting. Maar de auditcommissie zegt: ja, breng maar eerst het huis op orde, boel op orde, voordat je er mooie nieuwe bijgebouwen gaat bijbouwen. Zou de wethouder van financiën daarop willen reageren? Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. Dan gaan we naar de fractie van de Partij van de Arbeid. Wie mag ik daar het woord geven? Mevrouw Van Nunen, gaat uw gang.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter, dank u. En ook dank namens ons aan de ambtelijke organisatie voor de snelle beantwoording en uitgebreide beantwoording hier en daar. Toch blijven er nog een paar vragen over, op verschillende terreinen. Ik loop ze even af. Besteding coronagelden. Wij hadden een vraag gesteld over de verbinding tussen hotels en culturele sector, in de elkaar versterkende zin. Nu hebben we onlangs gelezen dat er een intentiebijeenkomst is gesloten. Maar dat lijkt een initiatief van hoteliers. En 'wat is de rol van de gemeente hierin?', is onze vraag. Omdat dat wel vorig jaar ook als budget vanuit de gemeente is gereserveerd. Dus graag de rol van de gemeente hierin nog eens benadrukt. Wat betreft de meevaller Armoedebudget van bijna één miljoen euro. Die is in Algemene middelen verdwenen, hoorden wij naar aanleiding van onze vragen. Wij kregen van de wethouder bericht dat deze meevaller was gereserveerd voor bijvoorbeeld nieuwe armoede als gevolg van corona. Hoe zit dat nu? Daar willen we eigenlijk wel een duidelijk antwoord op, want het is geen gering budget. En dan nog een vraag over -sluit een beetje aan bij wat mijnheer Weterings zei over onderhoud maatschappelijk vastgoed- hebben wij ook een vraag over gesteld. En daarop was het antwoord dat de krapte op de arbeidsmarkt onder andere ook een oorzaak is van achterstallig onderhoud. En wij vragen ons af hoe dat nu halverwege 2022 ervoor staat. Lopen we wel op schema wat betreft reparaties? En speelt de krapte geen rol meer op dit moment? En als laatste vraag. De rijksmiddelen voor ondersteuning slachtoffers Toeslagenaffaire. Die zijn vooral ook besteed in 2021. Ik hoor graag van de wethouder hoe de doorloop is naar 2022. En of we hierover ook wat meer informatie kunnen krijgen wat betreft monitoring door de gemeente, hoe die gezinnen de draad weer oppakken. Nou, voorzitter, dit was het even in eerste termijn. Dank u.

Mevrouw Harmsen: Dank u wel, mevrouw Van Nunen. Dan kijk ik naar mevrouw Harmsen van de ChristenUnie. Gaat uw gang.

Mevrouw Harmsen: Wij hadden nog geen vragen hierover. We hebben genoeg prachtige vragen gezien van de andere partijen. Dus wij danken u.

De voorzitter: Dat is helemaal goed. Dank u wel. De fractie van de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid, wie mag ik daar het woord geven? Ga uw gang.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel, voorzitter. Wij hebben met interesse de jaarrekening gelezen. En daarop hebben we ook een aantal vragen gesteld. En blij te zien dat er ook een bescheiden meevaller is geweest. Mooi! Er is ook de nodige aandacht besteed aan eenzaamheid, openbaar vervoer -vooral de haltes die in de coronatijd tijdelijk zijn opgeheven- de jongeren. Maar eigenlijk hebben we hier ook een aantal vragen met betrekking tot de jaarrekening. Want u geeft ook aan dat het budget is verhoogd van de jeugdzorg, dat in verband met corona. De vraag betreft: is dat een structurele verhoging? Of is dat een eenmalige verhoging? Aangezien dat de jeugdzorg toch een probleem is voor wat betreft het budget. Die overschrijdt het gewoon

altijd. Maar gaat ook het huidige college ook aan de slag met efficiëntie? Want ik kan de budgetten verhogen. Maar als daar geen efficiëntie is en doelmatigheid, dan kan je gewoon de budgetten verhogen tot je een ons weegt. Maar dat gaat geen resultaat bieden. En ten tweede de tijdelijke haltes die opgeheven zijn. Nou goed, dat is een MRDH-kwestie. Komen die terug, omdat de corona nu ... Ik zeg niet dat dat voorbij is, maar we zitten nu in een andere fase. En wat ook mijn collega zegt, krapte op de arbeidsmarkt. Mensen die gaan op zoek naar werk, vervoer, verkeer, bewegen van A naar B. Het is belangrijk om deze haltes weer te overwegen om terug te plaatsen. En als laatste inderdaad de corona. Die heeft een behoorlijke impact gehad de afgelopen twee jaar. En met name op de jongeren. Nou, de jongeren die hebben ook heel veel nadelen daarvan gehad. Gaat het college ook hier specifiek investeren om de jongeren uit die problemen te halen? Vooral de psychische eenzaamheid en alle problemen rondom de jongeren? En dan heb ik het niet over de jongeren die al in de problemen zitten - dat is gewoon een traject in de jeugdzorg- maar gewoon normale scholieren, die ik ook van dichtbij meemaak, dat ze echt in de knel zitten. En wat gaat het college doen om deze jongeren weer hun leven terug te geven? Dank je wel.

De voorzitter: Dank voor uw inbreng. Dan heb ik nog twee vragen tot slot in mijn rol als raadslid van het CDA.

De heer Geleijnse: Ik wilde aan het college vragen wat de stand van zaken is qua vacatures die volgen uit het amendement dat is aangenomen door 'Iedereen aan het werk'. Ik heb op de vacaturesite wel iets gezien, maar ik weet niet of dat verband houdt met elkaar. Dus daar hoor ik graag een toelichting op. En het tweede punt is eigenlijk het station Rijswijk. Dat is ook een beetje vanwege het coalitieakkoord wat we hebben gepresenteerd gekregen. Er staat een hele alinea in over het station. Maar ook een zinnetje uit het coalitieakkoord over mogelijk sluiten van één ingang. En dan iets leuks doen met het Piramideplein. Ik vraag het gewoon heel open aan het college: kan iemand daar een goede toelichting op geven, om te kijken wat daar de stand van zaken is?

De voorzitter: Dan gaan wij naar het college. Mag ik als eerste het woord geven wethouder Van Damme? Ik wilde nog een paar vinden extra uitspreken, maar ... Want u bent bijna zover, zie ik, namelijk. Gaat uw gang.

De heer Van Damme: Ja, hoor. Wat gebeurt er nu?

De voorzitter: Doet hij het?

De heer Van Damme: Ja, oké. Hartelijk dank, voorzitter, via u dan, voor de gestelde vragen. Heel goed ook dat verschillende partijen de jaarrekening ook hebben gelezen. Dat heb ik natuurlijk ook gedaan. Ik ben sinds een week aan de slag. En ik sluit me aan bij de waardering die is uitgesproken voor de ambtenaren. Ik heb de afgelopen week echt enorme toewijding gezien. En ook echt de betrokkenheid om ook zo goed mogelijk iedereen te informeren. Kan natuurlijk altijd beter. Want goed is niet goed genoeg. Het kan altijd beter, dus dat gaan we ook doen. Wat mij persoonlijk opviel, is dat de jaarrekening voor een groot deel ook bestond uit toekomstbeelden. Dus het keek niet alleen maar terug. Ik zou daar toch iets scherper in willen zijn. Dus wat dat betreft sluit ik me aan bij de suggesties van Wij. en D66 en GroenLinks. Dank daarvoor. Ook over het taalgebruik. Dat was toch wel aardig om te vertellen, dat ik vanochtend al de Direct Duidelijk Deal heb kunnen tekenen, samen met de gemeentesecretaris. Dat ging dan over de communicatie tussen de gemeente en inwoners en bedrijven. Maar op alle vlakken zie je dat er aan gewerkt wordt. En die begrijpelijke taal is natuurlijk heel erg belangrijk. En ik hoop dat u mij ook begrijpt als ik aan het woord ben. En zo niet, dan hoor ik dat ook graag. Dan over de jaarrekening. U heeft gisteren nog ontvangen de goedkeuring van de accountant, getekend en al. Dus daar zijn we natuurlijk ook ontzettend blij mee. En de accountant geeft eigenlijk aan dat de Ontwikkelagenda bedrijfsvoering die enkele jaren geleden is gestart, heeft geleid tot een versterkte

verbetering van de interne beheersing. En dat heeft natuurlijk ook te maken met het transparant begroten. Dus die lijn die gaan we ook zeker doorzetten, om dat nog transparanter te maken. Zodat de keuzemogelijkheid van onze raad ook transparant en vergroot wordt op dat terrein. Dan dank ik natuurlijk ook de auditcommissie voor hun hele goeie werk. Daarin stond inderdaad een aanbeveling om ook op termijn aan de slag te gaan met de ESG-agenda. Het is dan weer een Engelse term, de Environmental Sustainable Goals. Mijn Nederlands is beter dan mijn Engels. En inderdaad in lijn met wat de auditcommissie adviseert, is het natuurlijk belangrijk dat we daarmee aan de slag gaan. Maar we willen eerst het transparant begroten doorontwikkelen, de boel op orde. En dan zullen we aan de slag gaan met de vervolgagenda's. En dat ga ik natuurlijk ook nog bespreken in het college, uiteraard, hoe we dat komende tijd gaan doen. Maar in ieder geval dank aan de VVD om hier aandacht aan te vragen. Het was ook, begreep ik, heel prettig samenwerken met de accountant, voor een tijdige afronding van alles. Dus dat wordt nu opgestuurd naar de provincie. En dan is dat even voor nu over die jaarrekening. Dan kom ik nog even bij de vraag van, was ook de VVD, over het klantcontactcentrum. Wanneer gaat dat nou open? U heeft natuurlijk een motie ingediend. En ik heb van de week al gesproken en vanaf morgen is er een hybride vorm beschikbaar. Dus dan kunnen mensen zonder afspraak terecht bij het klantcontactcentrum. Ik heb de raad er nog niet over geïnformeerd, maar ik heb nog geen kans gehad om die brief in het college te bespreken. Dat gaan we dinsdag doen en ik wil het netjes doen. Dan gaan we het dinsdag bespreken in het college. Dan wordt u als raad geïnformeerd. Vervolgens komt er een persbericht en zal er via de geëigende kanalen worden gecommuniceerd richting de inwoners en andere belangstellenden dat het klantcontactcentrum ook te bezoeken is zonder afspraak. Een kleine winstwaarschuwing: het kan natuurlijk wel druk worden eventueel. En dan zou je wel eens moeten kunnen wachten. Maar het is wel de bedoeling dat je dan geholpen wordt. Ik heb nog een vraag liggen van de Partij van de Arbeid over de hotels en de rol van de gemeente. Het is inderdaad, vind ik heel goed dat ik dat aantrof, dat die hotels eigenlijk het initiatief hebben genomen een stichting op te richten. Dat hebben ze ook gedaan. Het is de bedoeling dat we vanuit Economische Zaken met de accountmanager daarbij aansluiten. Er is nu een stichting opgericht. Dan wordt de samenwerking nader bekeken. Gaan we een intentieovereenkomst sluiten. Dat gaat allemaal van de zomer gebeuren. En dan zullen we kijken welke middelen daaraan gekoppeld kunnen worden. Maar dan moeten er wel goeie initiatieven en plannen liggen om dat voor elkaar te doen. Dus de rol van de gemeente is natuurlijk stimulerend, in dat opzicht. De accountmanager Economische Zaken die sluit aan. En bij goeie ideeën zullen we die middelen die beschikbaar zijn gesteld in de begroting 2022 ook daaraan besteden. Voorzitter, ik denk dat ik hiermee aan het eind ben van mijn beantwoording. Ik kijk even naar de overige collegeleden, voor de overige vragen.

De voorzitter: Wie mag ik als eerste het woord geven? Mevrouw Bentvelzen? Gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, hoor, voorzitter, dat mag. Ik heb een aantal vragen gekregen van de gemeenteraad. En ook dank voor de complimenten die er zijn gegeven. Te beginnen met de Partij van de Arbeid. Want dat klopt, ik heb contact gehad met u, over het armoedebudget. Dus ik vind het een beetje vervelend om die gelijk bij mijn collega Gijs neer te leggen vanavond. Wij hebben hier een financieel beleid met elkaar afgesproken met de gemeenteraad, dat als er budgetten over zijn, dat we die naar de Algemene middelen moeten storten. Ik heb geprobeerd de middelen vast te houden. We hebben wel in het college duidelijk naar elkaar uitgesproken: mochten die middelen nodig zijn -omdat die weliswaar niet volledig geoormerkt, maar wel bedoeld waren vanuit het Rijk voor de schuldhelpverlening- voor faillissementen die er eventueel aan zitten te komen, alsmede de TONK-gelden. Dat maakt samen een budget van een miljoen. Dat als dat nodig blijkt te zijn, dat we weten waar dat geld is. Want dat hebben we naar de Algemene middelen gestort. Dus daar hebben we wel afspraken over gemaakt, maar we voeren het beleid uit zoals we met u als hoogste orgaan van dit huis hebben afgesproken. U heeft mij ook nog een vraag gesteld over de doorloop van de Toeslagenaffaire,

mevrouw Van Nunen. De rijksmiddelen zijn besteed aan speciaal aangestelde consultants. Die hebben proactief de potentieel, tussen haakjes, gedupeerde mensen benaderd. Er zijn brieven gestuurd, er is getelefoneerd. Ze hebben zo goed mogelijk geprobeerd die mensen in beeld te krijgen. Het zijn er overigens 230 geweest in Rijswijk, gedupeerden. Ik weet, omdat ik van de week daar een gesprek over heb gehad, dat er nog zeven dossiers liggen die complexer zijn dan we in eerste instantie hadden gedacht. Dus die worden helemaal heel hoog in de uitvoerende hiërarchie opgepakt. Maar we zitten er bovenop. De meeste mensen zijn geholpen. En onze inschatting is ook dat we de middelen die we daarvoor hebben gehad van het Rijk, dat die voldoende zijn om ons werk af te maken. En in de reguliere p&c-cyclus informeren we u daar uiteraard over, mocht dat anders zijn. Voorzitter, dan is mij nog gevraagd door de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid de jeugdzorg. Eigenlijk zei u: doen we nog wat aan efficiency, of verhogen we alleen de budgetten? Nou, ik kan u vertellen dat we de structurele bijstelling van de kosten van de jeugdzorg -dat is een nationale hervormingsagenda, zoals het Rijk dat zo mooi noemt- en dat is beheersing van de budgetten voor de jeugdzorg. Dat is een samenwerking van gemeenten, VNG, het Rijk. En daarmee proberen we een betere beheersing te krijgen van de jeugdzorgbudgetten. Dus het is een nationale aanpak waar de gemeente Rijswijk uiteraard ook onderdeel van is. Het is niet de bedoeling om die budgetten altijd maar te verhogen. Tegelijkertijd voeren we uiteraard ook onze efficiëncymaatregelen gewoon door, zoals we daar al enige tijd mee bezig zijn. Voorzitter, ik had ook nog een vraag van uzelf, vanuit het CDA. De Consultants participatie naar aanleiding van de ingediende motie. Die twee vacatures, die twee extra consultants die vanuit die motie toen zijn opgedragen, die zijn uitgezet. Daar waren eigenlijk ook redelijk snel, vanuit de arbeidskrapte gezien, consultants voor gevonden. Ik moet daarbij zeggen dat één van de consultants was ook vrij snel toch naar een andere baan. Maar sinds volgens mij -uit mijn hoofd, maar dat zeg ik echt vanuit m'n hoofd- zijn per 1 april die twee vacatures vervuld. En zijn die aan de slag. Voorzitter, dan heb ik nog een vraag van Rijswijks Belang in het kader van maatschappelijk vastgoed van Inter Amicos, van die speeltuin. Ik meen dat dat maatschappelijk vastgoed is, maar ik heb daar het antwoord nog niet panklaar voor. Dus ik hoop die dinsdag aan u te kunnen mededelen. U heeft mij gevraagd: Inter Amicos enerzijds, maar daar zit maatschappelijk vastgoed van de gemeente in. En wanneer gaat daar nou gerenoveerd worden, of nieuw gebouwd, et cetera? Dat weet ik niet. Dus dat zou ik voor u moeten uitzoeken en daar kom ik later op terug. Voorzitter, volgens mij waren dat de vragen die ik gehad heb.

De voorzitter: Dank u wel. Dan weet ik dat er ook nog een vraag direct gesteld is aan wethouder Van de Laar. Gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Ik heb twee vragen staan. Een vraag over de probleemstraten, wat eigenlijk hoort bij Stadsbeheer en niet bij Verkeer. Maar uw vraag gaat eigenlijk over: wordt er wel een goed investeringsplan gemaakt? En staat die goed in de tijd weg? En dat is ook een heel groot, nou, dat raakt eigenlijk alle domeinen en daarmee ook financiële systematiek. Misschien wel een vraag juist voor de wethouder Financiën. Maar ik zal een kort antwoord daar toch op geven. We hebben hetzelfde geconstateerd als u. Er is een tekort aan personeel. Daar hebben we op meerdere beleidsvelden last van. En de vraag die we hebben gesteld: in hoeverre kunnen we nu inschatten dat dat tekort structureel is? En moeten we daarmee misschien wel structureel onze ambities afschalen? Nou, dat is een vraag die we nog met elkaar moeten gaan bespreken. Een belangrijke antwoord daarop is ook dat we niet investeringsplannen maken voor vier jaar, maar dat we meerjarige programma's maken. En dan kun je makkelijker schuiven. Eigenlijk doet het er niet zoveel toe, zal ik maar zeggen, dat er in jaar één personeelstekort is. Maar dan heb je dat budget gewoon staan. Dus dat is het antwoord op die vraag. En daarna laat ik het vooralsnog aan de beide collega's over met de beantwoording. De vraag van het CDA over de haltes. Die zijn verdwenen, omdat er te weinig mensen tijdens corona met het openbaar vervoer ...

De voorzitter: Dat was een vraag van de fractie van de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid, even voor de goede orde.

De heer Van de Laar: Oké, sorry. Excuus. De haltes, inderdaad, die zijn verdwenen omdat tijdens corona weinig tot geen mensen met het openbaar vervoer ... Dus de inkomsten die werden daardoor minder. Dat leidde tot enorme tekorten. Komen die haltes terug? De kans daarop is vooralsnog klein. Verdwijnen er meer haltes? Die kans daarop is vooralsnog groot. Er is namelijk een enorm probleem op dit moment. Omdat nog steeds niet dezelfde niveaus zijn bereikt van mensen in het openbaar vervoer. En tot 30 procent moeten misschien wel de begrotingen in het openbaar vervoer, dus onder andere in onze regio van de MRDH, bezuinigd worden. Een derde is dat. En dat is dus een enorm probleem waar die bezuinigingen gaan vallen. En dat is dus veel meer dan alleen maar efficiency op kantoor bezuinigen. Dus dat gaat in infrastructuur, of in haltes zitten. En het vraagstuk is altijd van: ja, wat heeft dat nou voor zin om in godsnaam één halte op te heffen? Bijvoorbeeld bij de Treubstraat. Dan ga je klokken, 30 seconden. Wat voor financieel aspect heeft dat? Maar je kan je voorstellen, als je x aantal haltes in een hele regio gaat opheffen, dat je dat in een Excel-sheet wel terugziet. Dat is het grote vraagstuk. Dat is natuurlijk volstrekt onwenselijk. Want we willen juist meer mensen in het OV hebben. Maar dat is de grote opgave waar we voor staan. Daarom was er vandaag ook een actie, landelijk, #methetov, op Twitter. En als u het OV een warm hart toedraagt, dan zou ik zeggen: gooi er vanavond nog een tweet uit, #methetov. Dat is een oproep aan het kabinet om met een vangnet te komen voor die overbrugging. Maar we kunnen ook natuurlijk allemaal zelf met het OV gáán. En dan nog de laatste vraag, voorzitter. En die was wél van u, voorzitter, in de rol van raadslid voor het CDA, over het station Rijswijk. Daar hebben we over afgesproken dat er handelsperspectieven met de MRDH worden gemaakt. Die zijn er nog niet. Maar het is iets helemaal om te bespreken met uw raad. Om te besluiten: wat gaan we doen met dat station? En dat gaan we in de komende periode met elkaar bespreken. Op dit moment is daar in ieder geval nog geen enkele sprake van, dat er op dit moment een ingang dicht zou gaan, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. En dank met uw duidelijke oproep inzake het openbaar vervoer. Zag ik nou non-verbaal wethouder Wit ook bewegen om te antwoorden? Gaat uw gang, wethouder Wit.

De heer Wit: Ja, dat heeft u goed gezien, voorzitter. Dank u wel. Ja, ik heb een aantal vragen gekregen. Ik begin maar even bij Rijswijks Belang. Het achterstallig onderhoud aan straten en wegen. U heeft het over gevaarlijke situaties. Nou, gevaarlijke situaties, als die er zijn -en als die binnenkomen door ofwel inspecties of door meldingen vanuit het publiek, vanuit de inwoners- dan wordt daar vrijwel meteen actie op ondernomen. En dat gaat dus meestal op basis van werkplanningen. We maken daar geen langdurige, langjarige planningen voor. Dat zou een beetje vreemd zijn, in het geval van gevaarlijke situaties. Dus ik kan u geen planning toezeggen op dat punt. Maar weet wel, die werkplanningen die worden op korte termijn opgesteld. En daar zitten we ook bovenop. Gevaarlijke situaties wil je natuurlijk zo snel mogelijk oppakken. U heeft het over speeltuinencontrole, ook Rijswijks Belang. In ieder geval fijn om te horen dat u ook ziet dat daar een flinke inhaalslag is gemaakt. Daar is heel hard aan gewerkt. Wij voldoen momenteel aan de wettelijke eisen ten aanzien van controle. Het is ook niet zo dat speeltuinen niet open kunnen. Het speelseizoen, dat dat later moet starten, omdat de controle na 1 april plaatsvindt. Maar ik begrijp wel wat u vraagt. Tweejaarlijks wordt in principe de inspectie uitgevoerd. En dat zou voor 1 april van het jaar gepland kunnen worden. Dus daar zullen we zeker naar kijken. Eens even kijken. Dan was er nog een vraag van de VVD, over reëel plannen. Als ik daar zo naar kijk, planningen die worden bijgesteld op basis van nieuwe informatie. Dus dat proberen we zo reëel mogelijk te doen. En op het moment dat budgetten dan worden vooruitgeschoven, dan is het in ieder geval wel de verwachting dat ze worden aangewend voor dat project. Dus ik hoop dat dat uw vraag beantwoordt. Even zien, had ik dan nog verdere vragen? Nee, volgens mij niet. Dus dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Wethouder Van Malsen, gaat uw gang.

De heer Van Malsen: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik kan natuurlijk niet achterblijven, als al mijn collega's vragen beantwoorden. Er was er volgens mij nog een overgebleven van de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid ten aanzien van wat wij doen voor jongeren in de knel. We hebben de brede Welzijnsnota, waaruit de uitvoeringsagenda Welzijn voortvloeit. De huidige loopt overigens eind dit jaar af. En in die uitvoeringsagenda staan een aantal concrete doelstellingen, in algemene zin. Niet specifiek voor jongeren, maar aan die doelstellingen wordt wel gewerkt. Bijvoorbeeld eenzaamheid is een van de dingen die daaruit voortvloeit. En zoals ik al zei, de uitvoeringsagenda loopt eind dit jaar af. Dus het ligt voor de hand dat voor de opstelling van de volgende uitvoeringsagenda ook uw raad uitgenodigd wordt om inbreng te leveren. En dan denk ik dat dit soort vragen heel waardevolle toevoegingen daaraan zijn. Dank, voorzitter. Dat is volgens mij alles.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Dan kijk ik naar de raad. Is er behoefte aan een ...? Ik sla de burgemeester over. Nou, dat is geen goeie beurt, als je voor de eerste keer voorzit. Dat is ook gelijk de laatste keer, collega's. Gaat uw gang.

De heer Verkerk: Ik zit hier ook op een strafbankje. Ik begrijp dat heel goed. Ik heb met veel belangstelling naar alle vragen geluisterd. Een aantal gingen wel degelijk over Personeelszaken en Organisatie. Dat zit bij mij in de portefeuille. Op een aantal specifieke punten hebben de wethouders al een specifiek antwoord gegeven. Maar ik wou toch even iets zeggen over de stand van Personeel en Organisatie. Die is dus zorgelijk, omdat ons personeel en organisatie onder druk staat. Misschien merkt u er wel eens wat van. We zien het in heel Nederland. En dat heeft te maken met, laat ik maar eens beginnen met de vergrijzingsgolf die vrij stevig is. We hebben nogal wat mensen die binnenkort of zeer binnenkort zullen afvloeien voor pensioen. En die worden niet direct opgevuld. En dat heeft te maken met de arbeidsmarktsituatie. Ik zal dat zo nog toelichten, want die speelt op meerdere fronten. Daarnaast is het zo dat covid heeft geleid tot ziekteverzuim. Op dit moment, ik kijk even naar Adri, volgens mij hebben wij nu het hoogste ziekteverzuim in 20 jaar. Dat is in heel Nederland, hè, zes-zeven procent. Dat tikt ook aan. Wat ook aantikt, is dat nogal wat personeel is ingezet op de opvang van Oekraïners. Dat is echt crisis. Dan moet je echt dondersgoed en snel reageren op wat er allemaal aan het gebeuren is. Dat valt niet in één keer weg te zetten in de staande organisatie. Dus dat betekent nogal wat inzet vanuit ambtenaren in de bestuurlijke omgeving. Dat zijn bestuursadviseurs, dat zijn communicatiemensen en alles wat daar nog bij speelt. Die zijn dus gewoon onttrokken aan de normale productie. Dus dat komt er nog overheen. Voor de rest hebben wij toch te maken met een kwetsbare arbeidsmarktpositie. Ik zeg het nog maar een keertje: wij zijn een betrekkelijk kleine gemeente, omringd door veel grotere gemeentes en rijksoverheden. Die bieden voor een functie een of twee schalen meer. Dus voor mensen die op de arbeidsmarkt staan, is dat dan misschien toch aantrekkelijker dan voor Rijswijk te werken. Wij hebben ook wel aantrekkelijkheden. Omdat je gewoon vrij snel met een brede portefeuille kunt werken. Maar we hebben nogal wat niet- vervulde vacatures. In ieder geval bij de afdelingen waar ik mee te maken heb. Ja, dan krijg je dus domweg geen mensen. Terwijl de workload wel gedaan moet worden. En terwijl de programma-eisen van de raad wel vervuld moeten worden. Dat is af en toe wel een heksentoer om dat te doen. Dat betekent ook voor de portefeuillehouder hier en daar afzien van ambities. Ik deel het nu alvast maar: we moeten écht harder gaan werken aan die arbeidsmarktpositie. We moeten echt snél boven de 60.000 inwoners, want dan zit je een categorie hoger. En daarmee wordt onze arbeidsmarktpositie in ieder geval een stuk beter. Voor de rest ben ik aan het bekijken of we in samenwerking met de regio wat meer kunnen poolen. En wat gemakkelijker van elkaars krachten gebruik kunnen maken. Voor de organisatie en personeelszaken is dat op dit moment wel een zaak die onder druk staat. Ik vraag uw aandacht daarvoor. En het kan betekenen dat we soms niet voldoende toekomen aan uw wensen. En ook onze eigen ambities

worden getemperd. Omdat we gewoon niet de mensen hebben om het te doen. Dus wij kijken of we oplossingen kunnen maken in de organisatorische sfeer. Maar wat wel zal helpen, is dat je toch een schaal meer kan bieden en gelijk op kan trekken. Minimaal met twee gemeentes boven de A4. En wat dichterbij komt te zitten bij Delft en Den Haag. Dus ik roep u op om mee te denken, en uw commitment te tonen, met de kracht van de organisatie. We komen er bij de begroting nog wel op terug. Is dat meer uitgewerkt. Maar ik wou het u toch meegeven. Als u denkt van: hier en daar loopt het toch stroef. Ja, dat klopt. En u weet nu waarom.

De voorzitter: Dank u vriendelijk voor uw inbreng en heldere oproep aan ons allen. Ik kijk naar de raad. Is er behoefte aan een tweede termijn? Die is er. Ik zie weinig handen, maar dan ga ik gewoon eventjes de handen langs. Beter voor Rijswijk zie ik niemand. GroenLinks niet. De heer Weterings, gaat uw gang.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ik doe even mijn bril erbij op, want misschien heb ik de vragen niet goed voorgelezen met betrekking tot het achterstallig onderhoud. Pagina 11 van 14, bij de jaarrekening. Ga ik nog een keer de vragen rustig voorlezen. Rijswijks Belang heeft een vraag gesteld: is er sprake van achterstallig onderhoud aan onze wegen en straten in Rijswijk, waarbij de veiligheid van onze inwoners in het geding is? U antwoordt daarop: 'er is sprake van achterstallig onderhoud van straten en wegen. Er ontstaan onveilige situaties. Daarom voeren wij klein onderhoud uit.' Nou goed, dat heeft u net uitgelegd; correctief onderhoud. 'Meldingen van bewoners worden direct opgepakt. Op een aantal locaties vindt er grootschalig onderhoud plaats, meer preventief van karakter.' Maar u geeft aan dat er achterstallig onderhoud is in straten en wegen. Kunnen wij -Rijswijks Belang, misschien de raad- een overzicht krijgen van de straten die volgens u achterstallig onderhoud zijn en die voor onveilige situaties zorgen voor onze inwoners? Dat is de vraag. En u gaf aan: ja, maar goed, we hebben een meerjarenplan. Maar daar vraag ik niet om. Ik vraag om situaties van het achterstallig onderhoud zodat er onveilige situaties ontstaan. Dank u wel. Dat was vraag één in ieder geval. Sorry, excuus. En dan de vraag met betrekking tot de speeltuinen. Dank, wethouder Bentvelzen, voor het na te kijken, betreffende het vastgoed bij Inter Amicos. En ik had de wethouder nog meegegeven dat het openingstijdenbord van de Rozenstraat niet overeenkomt met de tijden nu. Kijk er nog even naar, alstublieft. En helemaal vergeten mee te vragen, is: bij speeltuin Buvelio is er met de voorgaande wethouder die over spelen ging, regelmatig contact geweest. Het is een behoorlijk maatschappelijke speeltuin. Er komen heel veel kinderen van scholen komen daar spelen. En er is gecommuniceerd dat daar een zandtekort is. Nu heeft de speeltuin geen hele grote reserves of gelden. En er is al weken, maanden, wordt er eigenlijk bijna gesmeekt voor zeven kuub zand. En het is nu wel uiteindelijk besteld door de speeltuin zelf. Mijn vraag is: zou u misschien: zou u misschien coulance kunnen maken om de speeltuin tegemoet te kunnen komen, om een deel -of geheel- de zeven kuub zand voor uw rekening te nemen? Met het oogmerk dat het een maatschappelijke speeltuin is, die heel veel kinderen opvangt, zoals ook de Driehoek-scholen. En dat we van de leden een kleine inkomst hebben, maar wel heel veel tosti's moeten verkopen voor die zeven kuub zand. Dan praat je wel gelijk over een paar duizend euro. Voor ons is het misschien niet veel, voor zo'n speeltuin is het behoorlijk veel. Dus die vraag wil ik even bij wethouder Wit uitzetten. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Mevrouw Woudstra namens D66.

Mevrouw Woudstra: Twee vragen. Een naar aanleiding van het betoog van de burgemeester. Dank voor de uiteenzetting over het personeel. Nou kijken wij op de website en kunnen zien dat er op dit moment drie vacatures openstaan. En het lijkt ons dat er veel meer vacatures openstaan, als we uw verhaal zo horen. Dus we willen u en het college oproepen om toch echt naar een nieuw HRM-management toe te gaan, waarop je ook niet alleen de vacature zet, of criteria hebt, maar meer de arbeidsmarkt benadert via alle andere

mogelijkheden die er zijn dan de klassieke vacaturestelling. En ik denk dat als raad het ook makkelijker is als in ieder geval de klassieke vacaturestelling, dat we het beter kunnen volgen, of daarbij kunnen helpen. Dus die hulp bieden wij graag aan, als daar vraag naar is. Maar wel een oproep om daar zelf dan als gemeente ook duidelijk een nieuwe weg in te gaan slaan. Ik hoorde mijn collega van Rijswijks Belang net een aantal vragen stellen over de speeltuinen. En nou zien wij ook wel een verschil in die speeltuinen. We hebben dus de speeltuinen waar je niet zomaar naar binnen kan, die door bewonersverenigingen worden gedaan. Het is natuurlijk mooi als we die helpen, als we daar dingen voor doen. Ze liggen ook in verschillende buurten, met mensen met verschillende draagkracht. We zouden wel graag zien dat er beleid aan ten grondslag ligt. En niet dat als er een vraag is de een het maar krijgt en als de ander niet vraagt, het niet krijgt. Er is een Speeltuinennota. Daar kunnen wij niet altijd precies in vinden hoe dat dan zit met de besloten speeltuinen. Nou, als er nu niet direct een antwoord op te geven is, dan komen we er graag nog een keer op terug. Maar we zijn wel heel benieuwd naar het beleid rondom de gesloten speeltuinen. En het niet enkel ad hoc financieren ervan op vragen. Maar gewoon zorgen dat er functionerende speeltuinen zijn.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kijk ik naar de heer Oelen, namens de VVD.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Dank, college, voor de beantwoording van de vragen. En ontzettend fijn om te horen dat morgen het kcc hybride open gaat. En hybride, ga ik dan maar vanuit, dat dat met afspraak en zonder afspraak is. En niet digitaal, zoals we hybride in de afgelopen twee jaar hebben leren kennen. Ik werd ook nog wel getriggerd door het betoog van de burgemeester inzake het personeelstekort. Ik hoor wat u zegt, maar ik kan het niet overzien. Dus ik zou u graag willen verzoeken om op korte termijn -en ik weet dat u dan de ambtenaren aan het werk moet zetten- om de raad hier wel wat meer in mee te gaan nemen. En dat is niet zomaar, want u vraagt namelijk nog wel wat van de raad. Namelijk dat wij geen ambitie meer kunnen hebben. Of minder ambitie moeten tonen. En dat is niet goed genoeg dan, dat u dan zegt: ja, doe het maar. Maar het eerst maar eens zien hoe het eruitziet. En ik sluit ook aan bij mevrouw Woudstra: wat is er al in place om op een goeie manier goeie mensen binnen te krijgen? Dus ik zou graag willen vragen of u een toezegging wilt doen om na het reces vanaf volgende week daar een keer ons in mee te nemen. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Verder zag ik geen meldingen volgens mij, vanuit de raad. Ja, de heer El Majjaoui. Gaat uw gang.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel, voorzitter. Ook dank voor de beantwoording. En dan wil ik specifiek een aanvullende vraag stellen, ook naar aanleiding van mijn collega VVD, met betrekking tot de personeelsorganisatie in dezen. Want u zegt ook dat het zorgelijk is. En dat er gewoon een krappe arbeidsmarkt is. En de organisatie an sich die staat onder druk, door vergrijzing, hetzij door coronacrisis of ziektes. Natuurlijk, we zitten in een kwetsbare arbeidspositie wat dat betreft. Maar heeft de burgemeester niet gedacht aan andere alternatieve mogelijkheden? Bijvoorbeeld zich niet te beperken tot één vijver waarin gevestigd kan worden, maar het verbreden? Wordt er niet gedacht aan stagemogelijkheden? Want wat ik weet en wat ik laatst heb kunnen constateren, is dat er mbo'ers en ook de hbo'ers onwijs veel last hebben om een stageplek te vinden. Geef deze ook de ruimte, het is een win-winsituatie. Traineeship, bijvoorbeeld. Hoe rijmt dat met elkaar, voorzitter? Dus de concurrentiepositie kun je verstevigen door een meer brede kijk te hebben op de arbeidsmarkt. En natuurlijk zitten we nu eenmaal, het is landelijk, met een probleem dat we een krappe arbeidsmarkt hebben. Maar we moeten er wat creatiever in zijn. En vooral, vooral wat ook de VVD aangeeft, we moeten niet onze ambities laten varen vanwege de krappe arbeidsmarkt. Dat betekent stilstand, voorzitter. We zitten hier met 31 raadsleden en we hebben ambities. Dank u wel.

De voorzitter: Dank voor uw inbreng.

De heer Geleijnse: Ik zou zelf namens het CDA inderdaad ook aan willen sluiten bij de woorden van mevrouw Woudstra over het personeelsbeleid. In het bijzonder inderdaad die vacaturesite. Die hebben we speciaal volgens mij gemaakt in onze gemeente, werkenvoorrijswijk.nl. En het aantal vacatures is daar nu heel erg beperkt.

De voorzitter: Dan sluit ik deze tweede termijn van de kant van de raad. En dan geef ik nu de burgemeester als eerste het woord namens het college. Gaat uw gang.

De heer Verkerk: Ja, ik denk dat de boodschap heel duidelijk en hard bij u is binnengekomen. Ik weet niet of ik personeel heb om op korte termijn een stevige analyse te maken. Dit is wat ik uit mijn eigen waarneming aan u overbreng. Dat wordt ook ambtelijk wel gedeeld. Maar goed, dan moet je dus capaciteit vrijmaken om daar een rapportage van te maken. Ik begrijp dat u dat wilt. Ik ga dat niet op korte termijn toezeggen. Ik heb net bij de eerste termijn gezegd: ik probeer bij de begroting aan te geven hoe we daarmee omgaan. Het gaat om een substantieel bedrag. Dus daar zal alles nadrukkelijk zijn uitgezocht en in beeld gekomen.

De voorzitter: Ik zie een interruptie van de heer Weterings. Gaat uw gang.

De heer Weterings: Andere voorzitter, dank u wel. Is er misschien ook een kleine rol weggelegd bij de wethouders om wat ondersteuning te verlenen bij de ambtenaren? In plaats van misschien allerlei leuke activiteiten in de wijk. Het is maar een vraag, hè. Het is ook voor de beeldvorming. U geeft aan: we hebben een tekort, geen mensen. Maar misschien wel een hele leuke activiteit van de wethouders. Is er misschien een klein beetje mogelijk dat ze misschien kunnen bijspringen? Het is maar een vraag, hè. Dank u wel.

De voorzitter: De burgemeester.

De heer Verkerk: Ja, we zullen het dinsdag in het college bespreken. Ik zeg nogmaals: nou, winstwaarschuwing vind ik niet netjes. Maar je moet wel weten dat het gewoon krap is. En dat we in een moeilijke arbeidsmarktpositie zitten. Ik heb wat dingen aangegeven die je nog wat intensiever zou kunnen gebruiken. Ja, de fractie-aanvoerder van D66 heeft ook gezegd van: kom eens kijken wat wij kunnen doen. Dat vind ik wel een mooi aanbod. Maar op dit moment is het dus een organisatie die onder druk staat. Dat is ook wel te vinden in het Berenschot-rapport. Dat heeft alles te maken met transitie die rond de stad, rond de gemeente, in een hoofdstedelijke regio. Dan krijg je toch met andere dingen te doen. Het heeft ook een beetje te maken met de aandacht die door de raad gevraagd wordt in allerlei vragen. Misschien moet ik het dan toch maar een keertje zeggen. De raad heeft de afgelopen twee jaar veel meer vragen gesteld dan in het verleden. Die moeten dan wel op tijd worden beantwoord. Het kost véél ambtelijke inzet. Vergist u zich daar níet in. We zullen bij de bestuurscultuur dit ook nog wel op tafel leggen, dat ook dit element een rol speelt bij de ambtelijke druk. Waardoor we aan sommige dingen niet toekomen, omdat de raad ook bediend moet worden. Dan hebben we het nog niet eens over de ambities en de politieke afspraken, waar de wethouders mee te maken hebben. Dus nogmaals: er zijn verschillende indicatoren die wijzen op een grote druk van de organisatie. Daar moeten we met z'n allen een oplossing voor vinden. Ik herhaal nogmaals: het zou echt helpen als we snel boven de 60.000 komen. En nogmaals, ik zeg u toe, bij de voorbereiding van de begroting vindt u dat uitgewerkt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan denk ik dat er nog een aantal vragen gesteld zijn aan wethouder Wit. Mag ik u het woord geven?

De heer Wit: Ja, dank u wel, voorzitter. Ik ga als eerste even in op de vragen van Rijswijks Belang, over het achterstallig onderhoud. Wegeninspecties doen we gewoon elk jaar. En inderdaad er is achterstallig onderhoud. Dat klopt. Mocht dat leiden op locaties tot onveilige situaties, dan wordt dat direct opgepakt. We hebben dus ook geen planning daarvoor. En we hebben natuurlijk wel een planning als het gaat over de wegen die opnieuw heringericht worden. Maar geen planning voor achterstallig onderhoud. Dat kunnen we alleen maar doen op basis van echt gevaarlijke situaties, die gemeld worden of die uit inspecties komen. Dus ik kan u daar geen planning in toezeggen. Wat ik wel nog even wil zeggen, is over speeltuin Rozenstraat. Daar gaan we naar kijken. Want ik heb begrepen dat de speeltuin opnieuw opgeknapt gaat worden. Dus dan zal ook ongetwijfeld het bord met de openingstijden aangepast worden. Speeltuin Buvelio kreeg ik ook een vraag over. Buvelio, dat weet u, is niet in ons beheer. En we kunnen er natuurlijk wel naar kijken, maar ik denk dat we dat dan -zoals mevrouw Woudstra van D66 terecht opmerkte- in een breder verband moeten gaan doen. En in een breder kader, om te kijken naar alle speeltuinen. Wat we daarvoor gaan doen en waar we investeringen doen. En waar het nodig is en waar de druk het hoogst is. En niet op één locatie omdat er een vraag komt. Dat lijkt me niet verstandig. Dan nog even de korte opmerking die de heer Weterings maakte over...

De voorzitter: Excuses, wethouder Wit, ik zie een interruptie van de heer Weterings. Gaat uw gang.

De heer Weterings: Ik wil u eigenlijk ontlasten, om daar een hele grote beleidsverandering in te maken. Want er is een personeelstekort. Ja, ik zou gewoon willen vragen: regel dat zand gewoon! Een hele gekke vraag. Maar kijk, als er op een gegeven moment speeltuinen aangeven dat er gesprekken lopen, of gesprekken liepen en dat er uiteindelijk het antwoord blijft liggen, of er wordt niet gereageerd op vragen. En dat ze dan gewoon merken dat er een zandtekort is. En die vraag wordt dan uitgezet bij een ex-wethouder en dat blijft maanden liggen. Dat uiteindelijk die vraag bij ons terecht komt van: joh, ik heb vragen uitgezet. Hij zou het nakijken, ik zou worden teruggebeld. Er zou een afspraak worden gemaakt. En uiteindelijk is dat zand gewoon nog steeds niet geregeld. Dus dan heeft de speeltuin het zelf besteld. Ik praat over 70 kuub. Sorry ik versprak me net met zeven, maar het is 70. Praat je over een kleine zesduizend euro. Ja, zoals ik al zei: hoeveel tosti's moet je daarvoor verkopen? Behoorlijk veel. En je praat hier wel natuurlijk over speelplekken. Een zandbak, maar ook het zand onder de schommels, onder de steps, onder de ... Is ook een beetje de veiligheid wat erbij zit. Dus ik zou eigenlijk willen verzoeken: zou u dan als kersverse wethouder -indien u tijd heeft; het liefst wel z.s.m.- contact willen opnemen, of er langsgaan, bij speeltuin Buvelio. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Ik zie ook direct een interruptie van mevrouw Woudstra, D66. Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: Ja, ik vind het vervelend om te horen van mijn collega dat de dingen er dus al langere tijd liggen. We hadden namelijk een ambitie uitgesproken in het vastgestelde speeltuinenbeleid, waarbij we ook gingen kijken naar het zorgen dat er tussen speeltuinen geen ongelijke situaties ontstaan. Ik hoop dat het ook betekent dat er geen onveilige situaties ontstaan. Waarbij het inderdaad wel verschil maakt of het een gemeentelijke speeltuin is of een privé-speeltuin. Daar zou ik toch wel aan vast willen houden, aan dat speeltuinenbeleid. En de invulling daarvan ook. Dus er hoeft geen nieuw beleid gemaakt worden; we hadden het. Het gaat even nu om het invulling geven daarvan. En laat het dan in lijn reageren naar de speeltuinen, of wellicht een brief naar alle speeltuinen, om aan te geven dat we op korte termijn daarmee bezig gaan. Dus ik ben heel benieuwd of we een vraag aan de wethouder weer terug gaan zien in het collegewerkprogramma. En of er deze zomer dus goed gespeeld kan worden.

De voorzitter: Dank u wel, dat gaan we nu horen. Wethouder Wit, gaat uw gang.

De heer Wit: Nou, er kan sowieso goed gespeeld worden in Rijswijk. Dat is denk ik wel een feit. Maar ik heb gehoord wat u daarover te zeggen heeft. In het collegewerkprogramma zullen we daar wellicht verder op ingaan. Wat ik de heer Weterings van Rijswijks Belang wil aangeven: ik ga niet in op een situatie an sich. Ik wil wel, als dat inderdaad zo is, dat dat een lange tijd ligt -en dat kan ik nu niet toetsen- dan zal ik daar zeker even naar kijken. Maar nogmaals, ik doe geen toezeggingen over eventueel leveren van zand. Ik heb het ook niet in mijn achtertuin liggen. Dat begrijpt u ook.

De voorzitter: Mijnheer Weterings. Kort.

De heer Wetering: Het is al besteld, het zand. Dus alleen de rekening moet betaald worden. Dat scheelt weer. Dank u wel.

De heer Wit: Goed, dank u wel. Even kijken hoor, waren er dan nog verdere vragen? Nog één ding. Mijnheer Weterings die gaf het net aan. En die vroeg van: joh, kunnen dan de wethouders misschien in plaats van leuke dingen in de wijk te doen, eens een keertje meegaan om zelf wat te gaan doen? Nou, mijnheer Weterings, ik ben afgelopen woensdag op de werf geweest. Heb ik een heel goed gesprek gehad met zowel Groenbeheer als alle andere onderdelen. En u zult mij ook zeker in de wijk terugvinden, periodiek, om de handen uit de mouwen te steken en met deze mensen mee te gaan. En ik nodig u van harte uit om daar ook een keer mee te gaan.

De voorzitter: Dat vraagt om een slotakkoord van de heer Weterings. Heel kort.

De heer Weterings: Ja, super. Dat gaan we zeer zeker doen. Maar het was meer bedoeld voor de niet-uitvoering van, laat ik zeggen in de buitendienst. Dus ik doelde meer op in het orgaan, waar er achterstand is met het beantwoorden van vragen. Of dat er stukken, dat het wat langer kan duren. Ik denk met wat inzet van de verantwoordelijke wethouders, dat we misschien ook gelijk een heel andere richting qua koers kunnen varen. Als de ambtenaren wat ondersteuning krijgen daarin. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan zijn wij toe aan afronding van dit agendapunt, als ik de raad zo zie. Met dank.

4. Raadsvoorstel eerste halfjaarrapportage 2022 en kadernota 2023 (rv 22 012)

De voorzitter: Dan gaan wij naar het volgende agendapunt. En dat is het Raadsvoorstel eerste halfjaarrapportage 2022 en kadernota 2023. Het is de opmaat naar het grote debat, het kaderdebat, aanstaande dinsdag 5 juli. Ik ga de fracties weer langs op fractiegrootte. En ik wil vragen wie ik het woord mag geven namens Beter voor Rijswijk. De heer Kruger, gaat uw gang.

De heer Kruger: Dank u wel. Ed Braam is er nog steeds niet, dus ik ben hieraan veroordeeld. Ja, wat betreft de kadernota. Daar komen we uiteraard volgende week op terug. Erg veel inhoudelijke vragen hebben we eigenlijk niet. Dat geldt ook voor de halfjaarrapportage over 2022. Ik wil toch even een opmerking maken met betrekking tot de beantwoording van de raadvragen. Dat begon eigenlijk ook bij het vorige punt. We zitten hier met een zware onderbelasting met ambtenaren, om allerlei vragen te beantwoorden. Maar ja, ik chargeer misschien wat, maar ik kom opeens vragen tegen 'hoe lang is de aanlooptijd voor een vuilnisbak?' en dat soort dingen. Ik denk dat we als raad ook onze verantwoordelijkheid moeten gaan nemen om eens echt inhoudelijke vragen te stellen. Beter voor Rijswijk heeft zich met de vragen beperkt tot wat we echt willen weten. En daar hebben we ook antwoord op gekregen. Niet altijd naar volledige tevredenheid. Maar goed, dat zul je altijd houden. Maar het is ook een oproep. Het lijkt wel 'wie stelt de meeste vragen?'. Het lijkt soms wel een

competitie. En er zijn partijen bij die zijn er heel stellig in om dat te doen. En eigenlijk een oproep voor de komende jaren om daar wat in te matigen. Vraag nou echt wat onduidelijk is en waar je een stuk verheldering over wilt. Wat dat betreft is dat het advies wat wij graag mee willen geven. En verder, tot mijn genoegen kan ik vertellen, was het allemaal zo duidelijk de stukken, dat we daarover geen specifieke vragen hebben. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. En dank voor uw advies. Dan gaan wij naar de fractie van GroenLinks, de heer Van 't Eind? Gaat uw gang.

De heer Van 't Eind: Ja, ik zal het ook kort houden. We hebben het uiteraard met belangstelling gelezen. En we constateren dat die beleidsarm is. Dat is ook logisch. Wij bewaren onze beschouwingen voor aankomende dinsdag. En de vragen die wij gesteld hebben, die zijn keurig beantwoord. Daar hebben wij op dit moment geen aanvullende vragen op.

De voorzitter: Dat is duidelijk. Dank u vriendelijk. De fractie van Rijswijks Belang. De heer Weterings, gaat uw gang.

De heer Weterings: Ja, dank u wel, voorzitter. Voorzitter, ik had eigenlijk maar één vraag. En dat is ook echt een vraag, want ik weet hem écht niet. Maar er kwam wel een vraag in mij op. U geeft aan 'Verkenkend ontwerp Geestbrugweg'. Daar wilt u kwaliteitsverbeteringen laten plaatsvinden voor 37.500 euro. Dat is de ondergang bij de Hoornbrug. Zit daar een deel, een stukje of is daar enige ruimte daar, onder die brug, dat eerst van Den Haag was? Wat we pas hebben overgenomen? Of laat ik maar zeggen 'hebben gekregen?'. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Namens D66, mevrouw Woudstra. Gaat uw gang.

Mevrouw Woudstra: Met dank, een paar korte vragen. We hebben een antwoord gekregen, met dank, op onze vragen over wonen. Daaruit bleek, ook uit de beantwoording van de vraag, dat we wat we kunnen realiseren aan nieuwe woningen nog steeds overschatten. Daar hebben het in de raad al wat vaker over gehad. We willen gezien het antwoord dat er op gegeven is, namelijk 'dat hoort erbij' -een beetje in die sfeer was het antwoord- de wethouder er graag op wijzen dat er in Amsterdam en andere gemeenten goeie ervaringen zijn met het goed in gaan schatten van het realiseren van woningen. Meerdere gemeenten hebben regelmatig te maken gehad met het overschatten -onderschatten eigenlijk nooit- van de realisatie. En daarom zijn ze ook bezig geweest met nieuwe systemen, omdat continu overschatten toch ook een signaal ergens van is. En we zouden toch echt graag zien dat Rijswijk daar beter in wordt. En dat kan ook, met systemen om het bij te houden. Dus graag een verzoek aan de wethouder om dat uit te zoeken en te verbeteren. Met gebruikmaking van die best practices. Maar, we hebben een Groot project organisatieontwikkeling. Dat is een van de punten die niet heel duidelijk in deze verslagen staat, want die kennen hun eigen verslag. We zouden graag aan de wethouder willen vragen: voorziet hij dat hij op het Groot project ... Financiën hebben we een hele goeie terugkoppeling over gehad. Groot project organisatieontwikkeling hebben we regelmatig vragen over gesteld. Dat loopt niet zoals wij dat graag zouden zien. En soms loopt het ook níet. En we zouden graag willen weten hoe de wethouder het vervolg daarvan ziet. Krijgen wij voortaan samen mét de jaarrekening en de jaarverslagen ook van de organisatieontwikkeling een antwoord? Of gaat hij dit meenemen in het collegewerkprogramma? En daar een voorstel doen hoe we daadwerkelijk verder komen mét de organisatieontwikkeling? En aan mijn toon hoort u dat het daadwerkelijk verder komen met de organisatieontwikkeling bij ons een grotere voorkeur heeft. We blijven het als raad wel volgen. Dus dan weet u in welke richting u zou kunnen denken. De frictiekosten Huis van de stad waren verschillende vragen over

gesteld. De inrichting daarvan, van het Huis van de stad, zaten wij ook mee. En die vragen waren wel beantwoord. Maar nog niet echt over hoe we dat dan gaan doen. Komt in het collegewerkprogramma straks ook terug wat voor beleid we gaan voeren rondom het Huis van de stad? Zowel inrichten als het gebruik, als welke dienstverlening we daar dan gaan plegen? Daar kom ik graag anders volgende week ook nog op terug. Eén vraag over de VRI's, de verkeersregelinstallaties. We hebben het regelmatig gehad over het realiseren van de VRI's. We liepen inmiddels een beetje achter, was vorige keer al gemeld. Op een aantal plekken zijn ze toegezegd op kruispunten, maar zijn ze er nog niet. Waaronder de Haagweg. We weten dat het plannen daarvan soms lastig is, dat de bevoorrading ook lastig is geweest. Maar we vragen ons ook af: is er nou daadwerkelijk voldoende geld om ... Ik weet niet of mijn collega's er nog zijn? Met dank. Van Rijswijks Belang, met dank. Of er inderdaad voldoende geld is om de rest van het jaar die VRI's ook te kunnen gaan plaatsen in het tempo dat we hadden afgesproken. Want daar ligt een ambitie. En we horen graag of die ambitie wordt gehaald.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra heeft een interruptie van de heer Weterings.

De heer Weterings: Ik heb mevrouw Woudstra haar vraag niet goed gehoord. Kan ze hem nog een keer herhalen?

Mevrouw Woudstra: Mijn vraag was of u mij kon horen. Want ik kon niet meer horen wat er gebeurde, omdat anderen aan het praten waren.

De heer Weterings: Er werd mij koffie aangeboden. Ik zeg: "Ja lekker, doe maar een bakkie. "

Mevrouw Woudstra: Nou, fijn.

De voorzitter: Mevrouw Woudstra, gaat u verder.

Mevrouw Woudstra: En ten slotte een vraag over de cultuur. Er staat dat er gelden uit de reserve gaan onttrokken worden vanwege corona. Gaat dit inderdaad om de reserves die waren aangevuld door de coronagelden, waarvoor we eerder hebben gevraagd om daar nu ook daadwerkelijk uitgaven in te gaan doen? En betekent dat dat ze ook gaan naar de brede cultuursector, zoals ZZP'ers en verenigingen en niet alleen naar de grote instellingen in Rijswijk? Of wordt hier nog invulling aan gegeven? Kan de wethouder daar kort iets over zeggen.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Dan gaan we naar de fractie van Wij. Rijswijk. Mevrouw Jansen, gaat uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, ik hoorde mijn collega van GroenLinks zeggen 'een beleidsarme begroting'. Ja, dat snap ik. Ik snap ook omdat we een nieuw college hebben dat er nieuwe dingen moeten komen in het collegewerkprogramma. Maar er zijn toch een aantal moties wel die er nog liggen, waarvan ik verwacht had dat ik die terug zou vinden -zeker omdat ze overgenomen/aangenomen zijn- dat ik die wel terug zou vinden in deze stukken. En dat gaat om bijvoorbeeld de Oud Rijswijk-crew. In navolging van de Bogaard-crew zou er een pilot komen. Ik vraag me af wat daar de status van is. Investeren in de Rijswijkse jeugd, een ontmoetingsplek op het FCCR-terrein. Volgens mij zouden we daar ook iets van moeten zien in deze nota. En als laatste het voetpad van Rijswijk Buiten naar Bogaard. Als ik over die drie dingen nog wat te horen kan krijgen van jullie, dan zou ik jullie zeer erkentelijk zijn.

De voorzitter: Dank u wel. De VVD. Wie mag ik het woord geven? De heer Oelen, gaat uw gang.

De heer Oelen: Ja, dank u wel, voorzitter. Nou, de VVD Rijswijk had geen behoefte meer om hierover vragen te stellen. Na de donderpreek van de burgemeester zou ik het al niet eens meer durven. Dus ...

De voorzitter: Dank u wel. Wie namens de Partij van de Arbeid? De heer Van der Veer, gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Dank voor beantwoording van dit gedeelte. PvdA had nog drie vragen over onderwijs. Hoe is de voortgang en het overleg met Librijn over de status en het onderwijs aan de AZC-kinderen? Kunnen die op 22 augustus weer naar school? Daarop aansluitend: wat is de insteek van de gemeente in het bestuurlijk overleg met Librijn? En dan nog verkeer en vervoer. Wat is en hoe verloopt de communicatie op dit moment tussen de gemeente en de bewoners over herinrichting en het HOV-tracé? Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank voor uw vragen en uw inbreng. Mevrouw Harmsen, namens de ChristenUnie?

Mevrouw Harmsen: Ik sluit me alleen aan bij de vragen over het AZC, de kinderen en het onderwijs.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. En tot slot de heer El Majjaoui, namens de Partij voor Gelijkheid & Rechtvaardigheid.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer El Majjaoui: Ja, dank je wel, voorzitter. Ja, ik sluit me sowieso eveneens aan met de ChristenUnie en de PvdA voor wat betreft het onderwijs aan de kinderen van de asielzoekers. En daarnaast de begroting ook gelezen, de halfjaarlijkse. Wat mij opviel, is dat er een kanttekening is en dat er onzekerheden zijn met betrekking tot de compensatie vanuit het Rijk, met name jeugdzorg. Zijn er nog meerdere domeinen waar er tekorten worden voorzien? Dus dat is mijn vraag, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot nog twee korte vragen van de kant van de CDA-fractie.

De heer Geleijnse: Is er al contact wellicht met de GGD over verlenging van het contract van de Marimbahal, gezien de corona-ontwikkelingen? En de tweede vraag is -maar misschien heb ik het gewoon niet goed gezien of gelezen- op pagina 8 en 9 wordt gesproken over 10.000 euro voor een extra impuls op het gebied van verkeersveiligheid. Kan de wethouder daar een toelichting op geven? Ik heb het niet kunnen vinden. Maar nogmaals, wellicht niet goed gelezen.

De voorzitter: Dan gaan we naar de eerste termijn van het college. Wie mag ik als eerste het woord geven? Wethouder Van Damme, gaat uw gang.

De heer Van Damme: Goed, voorzitter, wederom dank voor de vragen in de eerste termijn. Aansluitend bij wat de burgemeester al vertelde, hebben we natuurlijk de geopolitieke en de economische situatie. Dat maakt dat de kadernota en het meerjarenperspectief tot en met 2025 toch, ondanks deze tijden, een goed beeld geeft. In 2026 is er wel een vraagstuk wat voorligt. En ja, dat noemen ze wel in VNG-termen de kloof, het ravijn. En daar is ook afgelopen dagen op het VNG-congres over gesproken. En daar is ook een resolutie, ondersteund door de gemeente Rijswijk, aanvaard. Om in ieder geval zekerheid over structurele financiën te krijgen. Dus in

de bestuurlijke betrekkingen met het Rijk zullen we in gesprek gaan. Het liefst willen we dat voor Prinsjesdag helder hebben, wat de gevolgen zijn van het tekort wat nu op lijkt te komen vanaf 2026. Dat is heel goed dus dat de begroting, dat we daar wendbaar en weerbaar in zijn. En daar zullen we dus ook mee doorgaan. Dan was er nog een vraag over het Groot project organisatieontwikkeling van mevrouw Woudstra van D66. Nou, dank voor de vraag. Ik ga daar me nog eens in verdiepen. En daar ben ik nog niet in een week tijd aan toegekomen. Maar u weet dat we in het coalitieakkoord hebben afgesproken -het coalitieakkoord Gezonde groei- dat we die schaa sprong met elkaar gaan maken. Dus dat is wat ik u kan toezeggen. En ook in aansluiting natuurlijk de rapporten die al zijn verschenen. Die ik ook nog even de komende dagen tot mij gaan nemen. En dan zullen we dan in het college gaan bespreken hoe we daar verder mee omgaan, met dat project. Dus dat in antwoord. En in het collegewerkprogramma komt dat uiteraard terug, mevrouw Woudstra. Dat wil ik wel toezeggen. Dat wat betreft de eerste termijn van mijn kant, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mag ik dan het woord geven aan wethouder Wit?

De heer Wit: Dat mag. Maar voor zover ik heb mee geschreven, heb ik even geen vragen gekregen direct, voorzitter.

De voorzitter: Nou, dan heb ik iets gehoord wat misschien niet gebeurd is. Dat gaan we zo zien aan de reactie van de raad. Mevrouw Bentvelzen, gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank. Ik denk dat de meeste fracties zich hebben geschaard achter een grote vraag gesteld namens de Partij van de Arbeid, rondom kinderen, het onderwijs en het AZC. Ik kan u aangeven dat ik vandaag een bestuurlijk overleg heb gehad met het primair onderwijs en het voortgezet onderwijs. Voortgezet onderwijs wordt natuurlijk regionaal georganiseerd. Maar dit was echt niet het enige onderwerp, maar dit hebben we uiteraard besproken. Ik kan nu daarbij aangeven dat Librijn die voorheen school De Bazaar op het AZC-terrein verzorgde, dat die vandaag helaas door omstandigheden niet aanwezig was. Dat vond ik in ieder geval jammer. Desondanks de andere schoolbesturen waren wel aanwezig. Wat we daar met elkaar hebben afgesproken, is dat er vanuit de gemeente morgen een e-mail uitgaat om de verdeling met elkaar af te stemmen voor na de zomervakantie. Volgende week start die zomervakantie namelijk. Volgende week vrijdag is de laatste schooldag. En in die afgelopen week is er niet niets gebeurd. Er is afgelopen week ingezet vanuit de verschillende maatschappelijke partners om de kinderen die momenteel verblijven op het AZC -en dat zijn voor de basisschoolleeftijd om en nabij de veertig kinderen- om die wel te voorzien van educatieve dagen. Dus er is dagbesteding georganiseerd, sport en spel is er georganiseerd. Zodat die kinderen niet de hele dag niets te doen hadden. Maar ook educatief benaderd zijn vanuit al onze maatschappelijke partners. En daar ben ik heel trots op dat die maatschappelijke partners die handschoenen hebben opgepakt, om die kinderen hierin te voorzien. En nogmaals, er wordt door de schoolbesturen heel knap samengewerkt om dit voor elkaar te boksen. En we hebben met elkaar afgesproken -dus morgen een e-mail waarin we de verdeling hopelijk rondkrijgen- en de week voordat de schoolvakantie afgelopen is, dus voordat de scholen weer starten, hebben we ook met elkaar afgesproken dat we nog even een laatste check doen. Is het bij deze aantallen kinderen gebleven? Of zijn er nog vijf, zes, tien bijgekomen? En missen we dan weer een paar kinderen in ons onderwijs? Dus we houden daar vinger aan de pols. En nogmaals, de contacten met de drie verschillende schoolbesturen hier zijn warm. Voorzitter, dan had ik nog een vraag over de Oud Rijswijk-crew, gesteld door Wij., mevrouw Jansen. De motie was voor zover ik weet om te onderzoeken welke mogelijkheden er waren voor een crew à la de crew in de Bogaard. Om die ook in Oud Rijswijk te kunnen organiseren. In samenwerking met de aanbieder van de crew in de Bogaard, de Martini-fabriek en de centrummanager van Oud Rijswijk is dat onderzocht. En de Martini-fabriek is nu in Oud Rijswijk, met elkaar

zijn ze in gesprek om een crew in Oud Rijswijk op te starten. Dus ik hoop dat ik u daarmee nog blij kan maken met die beantwoording. D66 heeft mij nog vragen gesteld over het Huis van de stad. De wijze van dienstverlening en de hospitality. Ja, intern is dat een gesprek. U vroeg naar de inrichting en naar het gebruik. En de strategie dienstverlening is op het inspelen op het Huis van de stad een belangrijk thema. We doen de inrichting gezamenlijk, met een architect en een focusgroep. En die wordt vertegenwoordigd door collega's vanuit allerlei verschillende domeinen. Dus dat wordt niet aangevlogen vanuit een domein. Dat wordt met allerlei verschillende mensen en verschillende inzichten, wordt dat gedaan. Dat is de fysieke inrichting. Maar als ik uw vraag niet goed begrepen heb, dan hoor ik dat A graag en B wellicht wilt u die mij dan toesturen. Zodat ik u dinsdag eventueel kan voorzien van een beter antwoord. Voorzitter, voor de rest heb ik geen vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Wethouder Van de Laar, gaat uw gang.

De heer Van de Laar: Dank u wel. Ten aanzien van de vraag van Rijswijks Belang over of het gedeelte onder de Geestbrugweg hoort bij het gedeelte dat van Den Haag op Rijswijk overgedragen zal worden. Het antwoord is 'nee'. Mevrouw Woudstra die vroeg naar een realistische woonplanning. Maar vooral eigenlijk een uitvoeringsplanning. En gaf daarbij tips om in Amsterdam te kijken hoe ze het daar organiseren in het realiseren van het woonprogramma. Het woonprogramma in zijn algemeenheid wordt door de provincie sowieso geaccepteerd op een percentage van 130 procent. Omdat bij het maken van plannings, zowel harde en zachte plannen, je eigenlijk zeker weet dat er een percentage niet doorgaat. Daarom omdat er in Nederland überhaupt hele hoge ambitie is en woningnood, is algemeen geaccepteerd dat er tot 130 procent geaccepteerd wordt, als een woonplanning die de provincie doorstuurt naar het Ministerie van BZK erop gemonitord kan worden. Binnen de Verstedelijkingsalliantie zijn we daar heel scherp op. En doen we onderling reality check, zoals dat dan heet, van de plannen. Daar huren we mensen voor in. En we bevragen elkaar daarop, of die plannen daadwerkelijk doorgang kunnen vinden. Ook op het niveau van: in hoeverre is de besluitvorming in de raad al geweest? Wat vaak een heel belangrijke indicator is, over 'hoe realistisch zijn die plannen nou?'. Zit de raad daarachter, ja of nee? Ook binnen de Verstedelijkingsalliantie wisselen we heel veel informatie uit. Amsterdam heeft niet alleen heel veel goeie voorbeelden van hoe je een interessante bouwplanning maakt. Waar je ook keuzes in kunt maken. Binnenkort hebben we ook een afspraak in Leiden om dat te gaan doen. Want daar hebben ze daar ook veel ervaring mee. Ten aanzien van de VRI's, dat loopt op schema. En er is ook genoeg vervangingsbudget om ook nog met de kostenstijgingen, die we allemaal kennen, het huidige programma gewoon uit te voeren volgens schema zoals dat is. En ook de VRI's op de Haagweg die zijn al vervangen en omgebouwd. Maar misschien dat we daar wat meer publiciteit aan moeten geven. Maar je zou het gewoon in de praktijk moet kunnen merken, natuurlijk. Dan de vraag van de PvdA: hoe verloopt de communicatie tussen de gemeente en de bewoners ten aanzien van ... U zei HOV, maar ik zou gewoon zeggen op dat stuk: de tram. Tenminste ik neem aan dat u dat bedoelt, op de Geestbrugweg? Hoe verloopt die communicatie? Die communicatie verloopt via brieven. Er is er recent eentje verstuurd. En via informatiebijeenkomsten. 4 juli is de volgende. Die gaat over de herinrichting zoals wij die als gemeente zouden kunnen gaan doen. Dus over verkeersveiligheid, over groen, over parkeerplekken, over fietspaden. En de dag erna, tijdens ons kaderdebat -dat komt niet helemaal handig uit, maar we hebben die bijeenkomst niet zelf georganiseerd, maar door het projectbureau- wordt in De Compagnie een avond georganiseerd voor bewoners echt over de onderzoeken zoals die recent zijn vrijgegeven, over CID-Binckhorst. En dan ten slotte het voetpad. Dat is niet ten slotte. De voorlaatste vraag, voetpad van uit Rijswijk Buiten richting de Bogaard. Dat is in onderzoek. En daar heb ik binnenkort een ambtelijk overleg over. En tegen de tijd dat het onderzoek daar klaar voor is, zal uw raad daarover worden geïnformeerd. En dan ten slotte toelichting op de impuls van de verkeersveiligheid. Ja, die vraag wordt beantwoord in de stukken. Dus dat zou ik kunnen voorlezen, maar ik

weet niet of u dat bedoelt. Maar er is een vrij uitgebreid antwoord over hoe die impuls besteed gaat worden. Ik hoop dat u dat voldoende heeft. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Heeft wethouder Van Malsen nog behoefte om te reageren op de eerste termijn van de kant van de raad?

De heer Van Malsen: Behoeft zeker, noodzaak is er niet.

De voorzitter: Dank! De burgemeester.

De heer Verkerk: Geen opmerkingen.

De voorzitter: Dan gaan we toch nog naar wethouder Wit. Gaat uw gang.

De heer Wit: Ja, ik werd er terecht op gewezen dat toch nog een aantal vragen even in mijn handschrift staan die ik nog moet beantwoorden. Moet ik ook even aan wennen. En dan gaat één zo'n vraag van D66 over bestedingsreserve Cultuur coronagelden. Of die breder worden ingezet dan enkel in de grote instellingen. Ja, dat is zeker het geval. We gaan uit van echt het brede culturele veld. Dus daar kan iedereen in principe die daar onderdeel van uitmaakt, kan daar een aanvraag voor doen. En dan nog de GGD en de Marimbahal. Die vraag heb ik ook nog gehad. Dat was van uzelf, voorzitter. Wij weten niet precies wat de laatste stand van zaken exact is. Of die verlengingsoptie formeel is gelicht. Dus daar moeten we nog even op terugkomen. De GGD heeft in ieder geval aangegeven tot het einde van het jaar te willen blijven. Maar voor verdere informatie, moet ik u voor nu nog even laten wachten. Dat krijgt u nog van mij.

De voorzitter: Duidelijk! Dank u vriendelijk. Dan kijk ik naar de raad. Is er behoefte aan een tweede termijn? Ik zie een enkele hand. Dan ga ik echt even de handen af, in plaats van alle fracties. Dan begin ik aan de linkerzijde van mijn kant. Mevrouw Jansen, Wij. Rijswijk, gaat uw gang.

Mevrouw Jansen-Dirkx: Ja, dank u wel. Ik heb inderdaad op twee van mijn drie moties antwoord gekregen. Er was er nog eentje. Dat ging over het investeren in de Rijswijkse jeugd. Over een eventuele jongerenontmoetingsplek op het FCCR-terrein. Er is echt dringend behoefte. Laat ik dat even nadrukkelijk zeggen. Ik was gisteren bij Welzijn Rijswijk. En daar werd ook uitgesproken hoe bijzonder jammer ze het vonden dat de jongerenontmoetingsplek in de Bogaard geen doorgang heeft kunnen vinden. Dus ik wil dat ook meegeven. Dus de signalen komen er echt, dat dit heel erg belangrijk is voor zeker de 13+-groep. Dus ik zou graag willen weten welke stappen er nu worden ondernomen om eventueel op deze plek wél een jongerenontmoetingsplek te realiseren. Dank u.

De voorzitter: Dank u vriendelijk. Nog iemand anders aan die kant? Ja, de heer Van der Veer. Gaat uw gang.

De heer Van der Veer: Dank u wel, voorzitter. Wethouder, bedankt voor de beantwoording. Nog een aanvullende vraag erop. Hoe groot is de kans dat het echt gaat lukken om die veertig, die nu bekend zijn, naar school te krijgen? En mocht dat niet zo zijn, wilt u ons dan proactief op de hoogte houden van die ontwikkelingen? Zodat we wellicht tijdig kunnen ingrijpen, mocht dat 22 augustus niet gelukt zijn. Dank u wel.

De voorzitter: U ook dank. Aan de andere kant van de zaal nog behoefte aan een tweede termijn? Dat is niet het geval. Dan denk ik dat wethouder Bentvelzen de antwoorden gaat geven op de gestelde vragen in tweede termijn. Gaat uw gang.

Mevrouw Bentvelzen: Ja, voorzitter, dank. Ik baal er ook van, mevrouw Jansen, dat het in de Bogaard niet gelukt is. Ik weet ook niet of die vraag überhaupt bij mij hoort, maar ik weet daar denk ik wel het meeste van. Ik heb dit samen met onze oud-collega mevrouw Westerman toentertijd getrokken. Het heeft natuurlijk alles te maken met de ontwikkelingen die plaatsvinden in de Bogaard, waardoor dat uiteindelijk gestagneerd is. Er is momenteel wel -ja, je durft het bijna niet te zeggen, maar er is wel iets, in Stervoorde- maar ja, je schaamt je er bijna voor. Want het is niet wenselijk, dat ben ik met u eens. Ik wil dat graag oppakken wat betreft dat FCCR-terrein wat u aangeeft. Daar moet nog naar gekeken worden, wat de bestemming überhaupt wordt van dat FCCR-terrein. Wordt het een jongerenontmoetingsplek, krijgt het de bestemming groen? Daar durf ik nu niet hier mijn handen voor in het vuur te steken. Dus ik hoop dat ik daarmee voor nu volsta. Maar ik hoor uw oproep en ik hoor ook de geluiden van de 13+-groep. Wij wonen in diezelfde wijk. Dus we moeten daar sowieso voor heel Rijswijk, moeten we daarnaar kijken. Niet alleen Rijswijk Buiten vraagt erom, maar ook een hele grote groep jongeren hier in Muziekbuur, in de Bogaard en Steenvoorde, die daarvoor aan de bel hebben getrokken bij de gemeente. Dan is mij nog een laatste vraag gesteld, voorzitter, en dat gaat over 'lukt het rondom het onderwijs voor het AZC?'. En wilt u daar proactief over informeren?'. Nou, die laatste vraag beantwoord ik dolgraag met 'ja'. Ik wil u altijd proactief informeren, dus zal dat bij dit onderwerp ook te allen tijde naar eer en geweten doen. En ja, die veertig kinderen. Ik ben in mijn eerste termijn vergeten te vertellen, mijnheer Van der Veer, dat van die veertig kinderen zijn er zeg maar twintig, die moeten naar het reguliere onderwijs. En dat is grotendeels groep drie. Want het zijn grotendeels kinderen van zes jaar. En die andere groep, die andere twintig kinderen dus, die moeten starten in de Wereldklas, zoals we dat noemen. En dat zijn klassen waarin er extra inzet wordt gepleegd op taal. Het Kristal heeft daar bijvoorbeeld in Rijswijk een klas voor. En die hebben het komende schooljaar wat uitstroom, want er zijn kinderen die zijn klaar, uit die Wereldklas. En die mogen nu naar het regulier onderwijs. Die zijn goed klaargestoomd om in te stromen in ons gewone basisonderwijs. En ik heb vandaag gezien hoe erg de schoolbesturen dit aan het hart gaat, als het gaat om de kinderen en de plekken in het onderwijs. Dus ik durf u wel te zeggen dat we dat gaan redden voordat het schooljaar weer start na de zomervakantie. En mocht dat niet zo zijn, nogmaals mijn belofte om u daarvan proactief op de hoogte te stellen. Voorzitter, dat waren de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. En dan kan ik hiermee het agendapunt 4 afronden.

5. Sluiting

De voorzitter: En dan gaan we naar de sluiting van deze vergadering. Nog voor 21:30 uur, dus dank daarvoor. Ik dank u allen voor uw inbreng en aanwezigheid. Ik heb nog wel twee belangrijke mededelingen. Eén: wij verwachten u allen op dinsdag 5 juli om drie uur 's middags. En als u amendementen in wilt dienen, dat mag. Maar dan moeten ze maandag 4 juli om zeven uur 's morgens binnen zijn, uiterlijk. Dat is namelijk de afspraak die we onderling hebben gemaakt, 32 uur vooraf. Voordat ik ga sluiten, zie ik nog een vraag van de heer Weterings. Gaat uw gang.

De heer Weterings: Voorzitter, bent u nu voor het eerst echt voorzitter? Of bent u misschien in uw vorige leven ook voorzitter geweest? U heeft het keurig gedaan! Complimenten! Dank u wel.

De voorzitter: Dank, dank. Ik wilde afsluiten met dank aan alle ondersteunende diensten. Die vergeten we vaak. Maar zonder hen kunnen we dit ook niet doen. Dus dank! En ik sluit hiermee de vergadering.